

Opmerkelijke rapporten

MELTOFTE H., BLEW J., FRIKKE J., RÖSNER H.-U. & SMIT C. J. 1994. *Numbers and distribution of waterbirds in the Wadden Sea: results and evaluation of 36 simultaneous counts in the Dutch-German-Danish Wadden Sea 1980-1991*. IWRB Publication 34/Wader Study Group Bull. 74, special issue.

RÖSNER H.-U., VAN ROOMEN M., SÜDBECK P. & RASMUSSEN L. M. 1994. *Migratory waterbirds in the Wadden Sea 1992/93*. Wadden Sea Ecosystem No. 2. Common Wadden Sea Secretariat & Trilateral Monitoring and Assessment Group, Wilhelmshaven.

FLEET D. M., FRIKKE J., SÜDBECK P. & VOGEL R. L. 1994. *Breeding Birds in the Wadden Sea 1991*. Wadden Sea Ecosystem No. 1. Common Wadden Sea Secretariat & Trilateral Monitoring and Assessment Group, Wilhelmshaven.

Er zijn mensen die alleen van vogels houden die lange poten hebben en een lange snavel om in de wadbodem te prikken. Onder deze mensen zijn er die de wadvogels het liefste vangen en andere die ze het liefste tellen. Dankzij de inspanningen van de laatsten weten we langzamerhand behoorlijk goed hoeveel individuen van elke wadvogelsoort waar en op welk moment te vinden zijn in de Waddenzee. Vanaf 1980 zijn de tellingen niet alleen landelijk maar ook internationaal gecoördineerd en het is in belangrijke mate aan Hans Meltofte te danken dat over de 36 tellingen tussen 1980 en 1991 een zeer solide en leesbaar verslag verschenen is (Meltofte *et al.* 1994). Het is een prachtig strak verslag geworden met overzichtelijke verspreidingskaartjes, duidelijke staafdiagrammen die het seizoenpatroon voor verschillende regelmatig getelde locaties geven en (het kan niet op) verluchtigd met heel veel hele mooie Jan van de Kam foto's. Bovenal echter is het verslag een goudmijn voor onderzoekers op zoek naar een probleem. Waarom kunnen er wel 20 000 Krombekstrandlopers tussen de Elbe en de Eider in de nazomer voorkomen, terwijl ze elders schitteren door afwezigheid? Waarom verschillen de seizoenpatronen van eenzelfde soort soms zo enorm

tussen de deelgebieden, terwijl andere soorten overal hetzelfde seizoenverloop vertonen? Als je nog geen lid van de Wader Study Group was is dit verslag, dat je dan net als alle tellers 'gratis' had ontvangen, meer dan genoeg reden om het met terugwerkende kracht alsnog te worden.

Helaas is de opvolger van dit verslag, dat de internationale waddenzee-tellingen van 1992 en 1993 behandelt, een tikje minder geslaagd (Rösner *et al.* 1994). Dit ligt niet aan de summiere soortbeschrijvingen, de staafdiagrammen met jaaraantallen en de verspreidingskaartjes, die zijn nuttig, nodig en duidelijk. Wat het verslag echter zeer onrustig maakt zijn de talrijke bijna paginagrote spinnewebben, die bij nader inzien een combinatie blijken van de seizoenstrends in een groot aantal zeer frequent getelde gebieden en de geografische locatie van die gebieden. Ik vind het trouwens ook een beetje een onrustig idee om elk jaar zo'n verslag te krijgen, hoe belangrijk het ook is dat de tellingen beschikbaar zijn. Een goed functionerende databank lijkt een goede oplossing voor dat laatste probleem en dan over tien jaar een Meltofte *et al.* II, dat lijkt me toch het mooiste. Nu moet ik wel toegeven dat mijn perspectief niet meer dat van de doorsneeteller is. In de loop der jaren ben ik namelijk van een slanke langharige ongeschoren vogelteller in een vadsig kortharig computerbaasje veranderd. Het streven om tellers elk jaar een verslag te sturen over het resultaat van hun noeste telwerk blijft natuurlijk zeer nuttig.

Het derde verslag (Fleet *et al.* 1994) gaat over de eerste volledige broedvogeltelling van de gehele Waddenzee, die in 1991 plaatsvond. Geen mooie foto's, maar wel kleurenkaartjes met een schematische aanduiding van de belangrijkste habitattypes op de verschillende eilanden en kustgebieden. Het is een overzichtelijk verslag waar per soort de verspreiding, habitat, populatiegrootte, populatie-ontwikkeling en bedreigingen worden behandeld. Zoals elke kamperende zomergast al spoedig merkt zijn de herrieschoppers het talrijkst: 128 882 paren Kokmeeuwen, 89 533 paren Zilvermeeuwen en 39 133 paren Scholeksters. Naast verspreidingskaartjes worden er ook, indien bekend, uitermate boeiende tijdreeksen voor deelgebieden gegeven. We moesten het grafiekje met de explosieve toename van de Scholekster in Sleeswijk-Holstein (een vertienvoudiging vanaf 1910) maar niet aan de schelpdierenvisser laten zien. — Bruno J. Ens